

Häftig och mastig utställning

11-11-29

Fakta

Konst

Galleri Systers val

Victoria Andersson, Anastasia Ax, Veronica Brovall, Loulou Cherinet, Roxy Farhat, Hertha Hanson, Lars Hedelin, Johanna Karlsson, Valeria Montti Colque och Linda Tedsdotter

Luleå, Konsthallen i Kulturens hus.

Den innehållsrika utställning av samtidens konst av i Sverige bosatta konstnärer som pågår i Konsthallen i Luleå kallas följdriktigt Galleri Systers val - eftersom det är galleriet som ställer ut.

Efter bara två rum är jag överväldigad och övertygad om att återvända är ett krav för att omfatta åtminstone någotsånär.

Det allra första verket som fångar uppmärksamheten är lågmält och vackert, Victoria Anderssons Riversong. Tre svartvita, stora broderier i förstone föreställande sådana där ljudbilder de har på radion och tack vare vilka inslagen kan kapas exakt på bråkdelen av en sekund. Vardag för några alltså, men som genom Anderssons utforskning formas till något annat, en skogskant som speglas i ett blankt vatten.

Riversongverken tycks också ha något gemensamt med Johanna Karlssons måleri och skulptur; noggrannheten och de fina linjerna. Genom hennes stilleben av små grenar, gammalt gräs, små döende rotsystem, ja, rätt fula men sanna saker i smutsgrått och smutsgulgt får jag syn på något som annars brukar slängas bort när det ska rensas.

Och ska man försöka hitta något gemensamt i systrarnas val så är det sinnen, att uppfatta något nästan självklart men som genom att vara lite, lite vridet utmanar förståelsen. Att titta på film till exempel. Det kan man ju?

Men Lars Hedelins animationer, en skogsfilm och en slottsfilm, har just den skevhet som behövs för att man måste skärpa sig. Filmen på slottet visar sig vara presenterad som en scroll, fast åt fel håll eller som i Tetris: man börjar längs ned och sen byggs det på. Skogen i sin tur är närmast en rullande bilderbok bläddrad frami-från, från höger till vänster. Ibland möts filmerna dessutom liksom kontrapunktiskt.

Som en liten extra dimension kan man börja inne i Linda Tedsdotters verk Distortion, en massa fraser ur en stjärnhimmel av små öronsnäckor. Jag hör ljud som tycks vara ord men inte ett dugg av vad folk säger, inte ens på vilket språk. Tillsammans blir de två verken en berättelse om att se för att verkligen se och om att höra inte alltid betyder att man hör.

Del II

På Moderna museet i Malmö visas just nu Scenbyte, verk av modernister från 1900-talet och det går inte att komma ifrån att den traditionen även märks i det samtida. Mest levande och utforskande, kanske nyskapande, känns dock performanceakterna, som även i dag arbetar med att suddas ut gränsen mellan verk och publik, mellan verk och konstnär. Besökarna ska gå in i verken, de ska omsluta oss från alla håll, vi ska till och med vara med och skapa dem med våra kroppar.

Ett sådant verk, som i stället och därmed motsägelsefullt får mig att associera till en av de målade svenska expressionisterna, är Reactor av Anastasia Ax. Ax har haft tillgång till det innersta rummet, som först lämnades som ett slags insida nedstänkt av svart färg i kaotisk ordning men nu är rummet rivet och kvar finns en film av hur verket skapades under vernissagehelgen. Vill man få en uppfattning om hur det gick till rekommenderas konstnärens hemsida, www.anastasiaax.se, där liknande akter presenteras.

Det är medan jag tittar på en av filmerna som jag kommer att tänka på Vera Nilsson, även hennes bilder är smutsiga, gjorda med en stark känsla, en vrede. Men kanske är det i stället för att konstnärens kön inte är

oviktigt? En smutsig kvinna som spottar och kladdar är inte vad som är vanligt i offentligheten, medan de smutsiga arbetena fortfarande är vanligast bland män - också där man kan se dem. En man som går loss med samma krafter skulle faktiskt vara mindre intressant, mindre konst.

Men Anastasia Ax är även intressant ur en annan aspekt. Galleri Syster vill med sin utställning, och även i framtiden, arbeta med en yngre konstpublik. Dessa hittar inte till konsthallarna. Ja, skulle jag vilja påstå, känner sig främmande inför att uppleva konst och bilder i en lokal. Däremot målar, tecknar och fotograferar många själva. Ställer ut sina bilder på webben - eller direkt i det offentliga rummet. Där tas de dock emot på mycket olika sätt: målade graffiti - usch, textil- och pärlplattegrffiti - trevligt.

Konsthallar och gallerier bjuder därför motstånd om man vill nå en yngre publik och det förvånar mig att inte mer av Galleri Systers val pågår i de digitala rummen.

Sedan går det givetvis inte att lämna Valeria Montti Colques stora skrotskrapa utan kommentar. Den är nästan överväldigande i sina detaljer, så där så att man blir illamående över alla prylar och grunkor som människor omger sig med och som nästan blir skrot så fort man lyft ut dem ur den blinkande, frestande kontexten i en affär eller glassigt annonsmagasin.

Galleri Systers val är en utställning som faktiskt hade kunnat stå någon vecka till. Nu har vi till 1 december på oss. För även om det också finns det som är mindre fascinerande är mycket riktigt bra - ta chansen att se dem!

Regine Nordström